

tu podniků má znění tak povšechné, že by umožňovalo neomezené obchodování i s nečleny, což by bylo v rozporu s právní povahou společenstva ve smyslu §u 1 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Funkkuje-li stěžující si družstvo na úvod stylisace § 2 stanov, dle něhož je účelem družstva „podpora výdělků a hospodaření členů“ a dovozuje-li ze slov těch, že je přípatným další dodatek, přehlíží, že právě tento dodatek svým zněním se nekryje se zásadou vyslovenou v oněch prvních slovech a připouští výklad co nejšířší, tedy i v rozporu s obecnou zásadou, dle níž činnost družstva má být v podstatě omezena jen na členy.

V též smyslu rozhodl nejvyšší soud opětovně (srovn. č. 1756, 4273, 4985 a 6387 sb. nejv. s.) a nemá důvodu se odchýlit.

Doslov nového §u 2 stanov jest však závažný i potom, pokud dle něho činnost družstva má záležeti také v provozu bankovních obchodů jakéhokoli druhu, což vůbec přesahuje svépomocný účel družstevní činnosti, i kdyby byla výslovně omezena jen na vlastní členy. (Srovn. rozl. č. 6771 sb. n. s.)

Pokud pak jde o pojmenování časopisu, v němž má být ohlášeno svolání valné hromady (§ 28) a mají být uveřejněny vyhlášky družstva (§ 44 stanov), jest rovněž přisvědčiti názoru nižších soudů, že časopis tento nutno vyznačiti již ve stanovách, neboť právní zákon v § 5 č. 8 a 11, že ve společenstevní smlouvě musí být také vyjádřeno, jak se mají členové společenstva svolávat, pokud se týče, jakým způsobem vyhláší společenstvo svá oznámení, nelze tomu rozuměti jinak, než že stanovcy musí způsob svolání členů a vyhlášek určit zcela přesně a konečně a že nelze jimi vyhraditi představenstvu, aby dodatečně samo určilo příslušný list. Napadené usnesení je tudíž správné.

Má-li rejstříkový soud pochybnost o zdejší státní příslušnosti žadatele, neházejícího se o zápis své firmy do obchodního rejstříku, jest oprávněn požadovati od něho, aby zdejší státní příslušnost vykázal způsobem dle ministerské vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výnosu min. spravedlnosti z 28. prosince 1926 č. 54907/1926, po případě, je-li cizozemec, aby vykázal recipienci svého státu.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 3. listopadu 1928 R I 796/28, Krajský soud v Litoměřicích Fim 3637/28.)

Rejstříkový soud vrátil žadateli kupci ohlášku jeho firmy k zápisu do obchodního rejstříku, aby vykázal způsobem dle min. vyhlášky č. 225/1926 sb. z. a n. a výn. min. spravedlnosti ze dne 28. prosince 1926 č. 54907/1926 sděl. 2 věstníku min. spravedlnosti 1927 (státní občanství podatele a je-li cizozemec, vykázati úředním potvrzením min. spravedlnosti recipienci (§ 33 obč. z.).

Rekursu proti usnesení tomu soud stolice II. nevyhověl.

Také nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění: Nejvyšší soud prozkoumav spisy, neshlédal, že by napadené usnesení rekursního soudu bylo ve zřejmém rozporu se zákonem neb se spisy, anebo že by bylo stíženo zmátceností. Nepřítu tedy podmínky § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a nemohlo být dovolací stížností vylučeno.

Vzhledem k vývodům této stížnosti dlužno dodatí toto: Měl-li rejstříkový soud pochybnosti, zda jest navrhovatel československým státním příslušníkem, byl oprávněn vyzvati opovídatele, aby tuto příslušnost prokázal, pokud se týče, nemohl-li by tak učiniti, jsa cizincem, aby vykázal vzájemnost. To plyne již z předpisu § 33 obč. z. a čl. 1. obch. zák.

Kupec plného práva jest dle sl. 19 obch. z. ovšem také povinen, aby svoji firmu opověděl k zápisu do obchodního rejstříku. Musí tak učiniti i cizinec, provozuje-li v tuzemsku po živnostensku obchody ve větším rozsahu (§ 7 uvoz. zák. k obch. zák. dle úpravy zákonem z 30. června 1921 č. 260 sb. z. a n.). Při tom jest lhotejno, zda byl živnostenským úřadem k provozu své obchodní živnosti připuštěn po průkazu vzájemnosti ve smyslu § 8 odst. 1 živn. řádu, či výjimečně zemským politickým úřadem bez průkazu vzájemnosti (§ 8 č. 2 živn. řádu), neboť podmínky zápisu do obchodního rejstříku posuzuje rejstříkový soud zcela samostatně (čl. 11 obch. zák.).

U kupce cizozemce jest však další podmínkou zápisu do obchodního rejstříku také průkaz vzájemnosti ve smyslu (§ 33 obč. z. a čl. 1 obch. z. Žádá-li tedy rejstříkový soud tento výkaz, jest se tomu podrobiti bezpodmínečně pod následky čl. 26

obch. zák. a § 12 uvoz. zák. k obch. zák. Nebyla-li by vzájemnost prokázána, nedojde ovšem k zápisu do obchodního rejstříku. —r.

Družstevní firma může ve znění své, které musí vzato býti z předmětu podniku (§ 4 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.), pojmouti i ještě také dodatek k bližšímu označení podniku sloužící, jakýmž může býti i vyjmenované jméno, pokud má jen vztah jakýsi k předmětu podniku a neuvádí veřejnost v omyl.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. prosince 1928 R I 820/28 Krajský soud v Litoměřicích Fim 3592/28.)

Nákupní společenstvo kupců opovědělo se k zápisu do obchodního rejstříku jako „Gedeka Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“.

První soud vrátil přihlášku, aby ze znění firmy bylo vyloučeno slovo „Gedeka“, jelikož znění firmy má býti dle § 4 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. odvozeno z předmětu podniku a volené slovo „Gedeka“ nemá v předmětu podniku žádné opory.

Soud rekursní stížnosti nevyhověl.

Nejvyšší soud zrušil obě usnesení nižších soudů a nařídil soudy rejstříkovému, aby o opovědi zeovu rozhodl.

Odůvodnění: Jest pravda, že družstevní firma musí býti dle § 4 zákona ze dne 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. vzata z předmětu podniku. Takovouto firmou jest i firma stěžovatelůna „Einkaufsgenossenschaft deutscher Kaufleute von Bodenbach und Umgebung, reg. Genossenschaft mit beschr. Haftung“, neboť jest v ní vyznačen určitý typ družstva, totiž družstvo nákupní.

Dle obecných zásad (čl. 16 odst. 2 obch. zák.) jest však přípustno, aby i při společenstvech byl do firmy pojat dodatek sloužící k bližšímu označení podniku. Takovým dodatkem mohou býti po případě i jména bájeslovná neb fantastická, pokud mají jakýsi vztah k předmětu podniku a není obavy, že by jimi byla veřejnost uváděna v omyl.

Slovo „Gedeka“ jest složeno z počátečních písmen jednotlivých slov hlavní součástky firmy, jest to slovo do jisté míry fantastické, ale přece vytvořené tak, že chová v sobě prvky hlavní součástky firmy, jsouc vlastně její zkratkou, tedy nepochybně v úzkém k ní vztahu.

Není tudíž zákonného důvodu, aby pojetí tohoto dodatku do firmy bylo odpiráno, opáčné stanovisko nižších soudů jest ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací stížnost jest v § 16 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněna a bylo rozhodnuto, jak se stalo. —r.

Předpis §u 76 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. dle něhož ke smluvnímu převodu závodního podílu na společnosti s ručením omezeným se společníka na určitou osobu třetí jest potřebí formy notářského spisu, jest dán výhradně jen v zájmu společnosti samé. Ujednaly-li tedy strany ve skutečnosti jinou úplatu za postupten, než jakou jen na oko pojaly do notářského spisu, platí tato skutečně umluvená cena dle § 916 druhá věta obč. zák., poněvadž plnění této úplaty týká se jen samotných stran a nikoli společnosti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze 16. listopadu 1928 Ro I 429/28, Krajský soud v Jičíně CK III 31/27.)

Žalobce převedl svůj společenský podíl na společnosti s ručením omezeným žalované notářským spísem, jak předepsáno k platnosti převodu §em 76 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. Ústně ujednáno bylo mezi stranami, že obdrží za to polovinu čistého jmění společnosti, a to, pokud lze předměty dělit, in natura, jinak ve vyúčtovaných penězích. Do notářského spisu byla však pojata jako postupní cena 70.000 Kč pouze na oko, a to jednak prý proto, že nebylo lze vzhledem na předpisy zákona o společnostech s ruč. ob. uvésti tam jako postupní cenu rozdělení majetku a jednak také, aby uspořeny byly poplatky, a proto udána byla cena nižší. Obdržev od žalované v notářském spise uvedenou částku, dožaduje se na ní žalobce další částky 52.900 Kč, tvrdě, že skutečná hodnota postupného podílu o tuto požadovanou další částku obnos v notářském spise uve-